

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 5 ด้าน คือ การให้บริการชุมชนด้านต่างๆ การรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ และการประชาสัมพันธ์ และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองแซ่แวนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2549 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขอนหนังสือจากสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือออกหนังสือถึงผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ส่งแบบสอบถามคืนที่ครูประจำชั้นของนักเรียนภายในระยะเวลาที่กำหนด

- 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ จนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 4) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
- 5) ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้
 - 1) นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตามขั้นตอนตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์กำหนด ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ใช้การทดสอบค่าที (t -test)

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม

ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 และรับจ้างทั่วไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10

5.1.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน การประชาสัมพันธ์ บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการให้บริการชุมชนด้านต่างๆ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีดังนี้

- 1) ด้านการให้บริการชุมชนด้านต่างๆ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประสานงานกับสถานีอนามัยในการจัดบริการด้านสุขภาพและอนามัยให้นักเรียน รองลงมา ร่วมมือกับส่วนราชการในการจัดบริการให้แก่ชุมชน และโรงเรียนให้บริการ

อาคารสถานที่ให้แก่บุคคลภายนอกเป็นสถานที่จัดงานในโอกาสต่างๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนด้านการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพต่างๆ

2) ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ชุมชนเข้ามามีกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น รองลงมา การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และการเชิญผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นให้เป็นที่ปรึกษาด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การได้รับความช่วยเหลือด้านแรงงานจากชุมชน

3) ด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ รองลงมา คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สนองตอบความต้องการของชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่น

4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองนักเรียนได้ร่วมชื่นชมบุตรหลานของตนเองในกิจกรรมวันสำเร็จการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น รองลงมา การเชิญบุคคลในชุมชนร่วมเป็นเกียรติในโอกาสพิเศษของทางโรงเรียน และการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดงานพบปะสังสรรค์ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน

5) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนจัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารในการสร้างความเข้าใจกับชุมชน รองลงมา โรงเรียนเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และ โรงเรียนจัดทำรายงานผลการเรียนความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีการออกเสียงตามสายเพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียน

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับประเสริฐ วิเศษกิจ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จากผู้ปกครอง จำนวน 1,282 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สัน สุขม่วง (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจำเรียง ถาวรสิน (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่า งานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออื่นๆ ต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้อง เป็นไปตามต้องการ ดังปรากฏตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หลายมาตรา ระบุว่าให้จัดการศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น สอดคล้องกับไพโรจน์ วงษ์จันทร์ (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านการให้บริการชุมชนด้านต่างๆ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนิวัฒน์ วงษ์ช่อม (2536, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการประชุมผู้เกี่ยวข้องวางแผนก่อนการจัดกิจกรรมเป็นคราวๆ ไป มีการประเมินผลเพียงบาง

กิจกรรมโดยใช้จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเกณฑ์ในการประเมินและกิจกรรมที่โรงเรียนจัดมาก ได้แก่ การพบปะผู้ปกครอง นักเรียนที่บ้าน การให้เยี่ยมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับ ภูวนาด คงแก้ว (2538, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่าการให้บริการชุมชนโรงเรียนให้บริการชุมชนทุกด้านโดยมีรูปแบบเป็นเอกสารเผยแพร่ สอดคล้องกับ สุนทร ชอบทำดี (2538, บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าการแสวงหาความช่วยเหลือจากชุมชนนำมาปรับปรุงอาคารสถานที่ไว้บริการชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากว่า การที่ผู้บริหารเปิดโรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีที่ทำให้ชุมชนเกิดความประทับใจ ชุมชนอยากที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนเพราะเมื่อโรงเรียนได้รับการพัฒนาแล้ว ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนก็จะส่งผลต่อชุมชนเช่นเดียวกัน

2) ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภูวนาด คงแก้ว (2538, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่าการได้รับความสนับสนุนจากชุมชนโรงเรียนได้รับความสนับสนุนทั้งในด้านทุนทรัพย์และวัสดุครุภัณฑ์ สอดคล้องกับลี (Lee, 1984, p. 709) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและบทบาทของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโครงการด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้แก่ กรรมการบริหารสถานศึกษา ครูใหญ่ และครูผลการศึกษารูปได้ว่าสถานศึกษาในท้องถิ่นได้กำหนดนโยบายและกระบวนการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยให้นักการศึกษา ได้มีส่วนร่วมรับรู้ อย่งไรก็ตาม งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนควรจะทำ ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้บริหาร และครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนทั้งในด้านต่างๆ ก็จะส่งผลให้โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แรงงานและกำลังความคิด

3) ด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซ่แวน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชูศักดิ์ ชาญช่วง (2544, บทคัดย่อ) ศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในระดับ

ปานกลางยกเว้นด้าน การรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนและด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งคณะกรรมการส่วนใหญ่มักมาจากชุมชน จึงสามารถช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความเข้าใจและความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี

4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแข้แ่วนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุนทร ขอบทำดี (2538, บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองผลการวิจัยพบว่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นมีบทบาทแสวงหาความช่วยเหลือจากประชาชนนำมาสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน และให้ข้อมูลการให้บริการของโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่น คือวัด สถานีนามขย สภาตำบล ทั้งนี้เนื่องจากว่า การสร้างความสัมพันธ์โรงเรียนได้เป็นหน่วยงานที่คอยประสานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งที่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเองหรือเป็นผู้คอยประสานให้ความช่วยเหลือในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์

5) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแข้แ่วน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 44) ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา เป็นการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน อันจะช่วยให้ สถานศึกษาปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเดือนดา อวยสวัสดิ์ (2541, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการดำเนินการอย่างมีแบบแผนของหน่วยงาน เป็นไปในรูปแบบ 2 ทาง เพื่อจะให้และรับข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนทั่วไป และช่วยสื่อสารให้บุคคลในหน่วยงานร่วมมือร่วมใจกัน ปรับตัวเข้าหากัน เกิดทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับสุนทร ขอบทำดี (2538, บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทในด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ในการดำเนินงานของโรงเรียน ก็ควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ได้รับทราบว่าโรงเรียนมีกิจกรรมที่ทำในโรงเรียนที่จะส่งผลต่อการพัฒนานักเรียน ครู และ โรงเรียนให้สามารถพัฒนาได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดหนองแซงแวน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับทัศนคติ (2548, หน้า 46-48) ได้เสนอยุทธศาสตร์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนว่า ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นที่จะทำทุกอย่างเพื่อเด็กนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้เชื่อมโยงในการนำความรู้ ความเข้าใจ จากสถานศึกษาสู่บ้านและชุมชน ซึ่งจะส่งผลถึงความรู้สึที่ดีๆ ของผู้ปกครอง ชุมชน ที่มีต่อสถานศึกษา ซึ่งผลที่เกิดขึ้นก็จะทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและรับรู้ถึงกระบวนการต่างๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อพัฒนานักเรียน นอกจากนี้แล้วยังแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นอย่างมาก โดยมีการดำเนินงานอย่างชัดเจนและกระทำได้อย่างทั่วถึง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ด้านการให้บริการชุมชนด้านต่างๆ ผู้บริหารควรให้บริการแก่ชุมชนด้านการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพต่างๆ แก่ชุมชน
- 2) ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ผู้บริหารควรมีการประสานกับชุมชนให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนในด้านต่างๆ
- 3) ด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนในการจัดทำสารการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น
- 4) ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ผู้บริหารควรมีการจัดงานพบปะสังสรรค์ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน
- 5) ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารควรจัดให้มีการออกเสียงตามสายเพื่อประชาสัมพันธ์ ข่าวสารของโรงเรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน